

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Romańskiej

Informator
o egzaminie licencjackim
i seminariach licencjackich
Italianistyka

Rok akademicki 2016/2017

Spis treści

I. Zasady organizacji egzaminu licencjackiego	3
1. Warunki przystąpienia do egzaminu	3
2. Forma egzaminu	3
3. Wybór zakresu tematycznego	3
4. Skład komisji licencjackiej.....	3
5. Przebieg egzaminu licencjackiego	3
6. Kryteria oceny egzaminu licencjackiego.....	3
II. Zasady organizacji seminariów licencjackich oraz redagowania prac licencjackich.....	5
1. Sposób i terminy zapisów na seminaria	5
2. Prace licencjackie	5
III. Seminaria proponowane w roku akademickim 2016/2017	5
1. Seminarium kulturoznawczo-literackie	5
1.1. Prowadzący.....	5
1.2. Tematyka seminarium	5
1.3. Problematyka seminarium	5
1.4. Przykładowe tematy prac licencjackich.....	6
1.5. Podstawowa bibliografia	7
IV. Zakresy tematyczne proponowane w roku akademickim 2016/2017	7
1. Historia i kultura Włoch.....	7
1.1. Zakres: Dalle guerre dinastiche del Settecento a Napoleone	7
1.2. Zakres: Dalla Restaurazione alla fine del XIX secolo	8
2. Literatura włoska	8
2.1. Zakres: Il lungo Ottocento.....	8
3. Językoznawstwo	9
3.1. Zakres: La linguistica del Novecento	9

I. Zasady organizacji egzaminu licencjackiego

1. Warunki przystąpienia do egzaminu

- a) zaliczenie wszystkich przedmiotów obowiązkowych i praktyk zawodowych objętych programem studiów oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS;
- b) uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej za pracę dyplomową.

2. Forma egzaminu

Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Egzamin składa się z trzech pytań, z których pierwsze dotyczy pracy licencjackiej (dyplomowej) (jej tematyki, założeń badawczych, przyjętej metodologii, wniosków, bibliografii – zob. rozdział III), a kolejne dwa odnoszą się do wybranego przez studenta zakresu tematycznego (zob. rozdział IV). Rozmowa na temat pracy licencjackiej (pytanie pierwsze) odbywa się w języku, w jakim została napisana praca; odpowiedź na pozostałe dwa pytania – w języku specjalności.

3. Wybór zakresu tematycznego

Studentowi przysługuje prawo wyboru zakresu tematycznego; wybór musi zostać dokonany najpóźniej dwa miesiące przed terminem egzaminu.

Zakresy opisano w niniejszym informatorze licencjackim w rozdziale IV.

4. Skład komisji licencjackiej

Skład komisji podawany jest do wiadomości studentów najpóźniej 6 tygodni przed planowanym egzaminem. Komisję tworzą promotor, recenzent i przewodniczący komisji, a w określonych przypadkach – także egzaminator.

5. Przebieg egzaminu licencjackiego

- a) Student losuje dwa pytania, następnie przygotowuje się do odpowiedzi przez około 15 minut. W czasie przygotowania do odpowiedzi dopuszcza się korzystanie ze słowników jednojęzycznych.
- b) W czasie egzaminu student odpowiada najpierw na pytanie związane z pracą licencjacką (w języku, w którym została napisana praca), następnie na dwa pytania dotyczące uprzednio wybranego przez studenta zakresu tematycznego (w języku specjalności).
- c) Wyniki ogłaszane są w tym samym dniu po przeegzaminowaniu wszystkich studentów zdających egzamin w danej komisji.

6. Kryteria oceny egzaminu licencjackiego

- a) Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Student winien wykazać się znajomością języka specjalności na poziomie C1 wg *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* oraz znajomością terminologii z odpowiedniego zakresu

tematycznego niezbędnej do odpowiedzi na zadane pytania (w języku specjalności i w języku polskim).

b) Na egzaminie wymagana jest wiedza dotycząca wybranego zakresu materiału, a także umiejętność prezentacji zagadnienia z danej tematyki. Student odpowiada na zadane pytania, porządkując i rozwijając poszczególne elementy zagadnienia, podkreślając znaczące treści, a także podając odpowiednie przykłady i kończąc swój wywód stosownym wnioskiem. Wypowiedź powinna być płynna, a w odpowiedzi na pytania i ewentualne zastrzeżenia komisji egzaminacyjnej student powinien wykazać się spontaniczną reakcją językową.

c) Za odpowiedzi na egzaminie można otrzymać maksymalnie 40 punktów. Ocena merytorycznej odpowiedzi na każde z trzech pytań pozwala na uzyskanie maksymalnie 25 punktów (zob. Tabela nr 1), pozostałych 15 punktów służy ocenie całości wypowiedzi ustnej pod kątem sprawności opisanych w Tabeli nr 2.

Tabela nr 1. Kryteria oceny merytorycznej strony wypowiedzi	
Treść: zgodność z pytaniem, stopień wyczerpania tematu, wielostronność ujęcia tematu, przytoczenie odpowiednich przykładów	18 p. (3 x 6 p.)
Struktura wypowiedzi: umiejętność syntetycznego/analizującego ujęcia, klarowny plan, podsumowanie	3 p.
Oryginalność: bogata, interesująca treść wypowiedzi, niebanalne obserwacje, umiejętność szerszego spojrzenia na omawiany problem	4 p.

Tabela nr 2. Kryteria oceny językowej strony wypowiedzi	
Kompetencja językowa: słownictwo i terminologia, składnia, morfologia, fonetyka, prozodia	0-8 pkt
Kompetencja dyskursywna: odpowiedni rejestr wypowiedzi, spójność	0-4 pkt
Kompetencja interakcyjna: spontaniczna i płynna rozmowa z komisją	0-3 pkt

d) Całościową ocenę z egzaminu wylicza się następująco:

0-19 pkt: 2,0

20-24 pkt: 3,0

25-27 pkt: 3,5

28-30 pkt: 4,0

31-34 pkt: 4,5

35-40 pkt: 5,0

II. Zasady organizacji seminariów licencjackich oraz redagowania prac licencjackich

1. Sposób i terminy zapisów na seminaria

- a) W roku akademickim 2016/2017 na italianistyce będzie prowadzone jedno seminarium licencjackie.
- b) Studenci programu Erasmus i MOST mogą zapisywać się na zajęcia wybierane poza limitem przyjęć po konsultacji z odpowiednim koordynatorem.

2. Prace licencjackie

- a) W ramach seminariów licencjackich na specjalności italianistyka powstawać będą prace licencjackie w formie opisowego lub analitycznego opracowania wybranego zagadnienia lub tekstu (literaturoznawstwo; wiedza o historii i kulturze Włoch; językoznawstwo; przekładoznawstwo – w zależności od tematyki seminarium licencjackiego).
- b) Prace licencjackie mogą powstawać w języku polskim lub w języku specjalności w zależności od tematyki i formuły seminarium oraz zaleceń prowadzącego, zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Filologicznego UW r. z dn. 24 marca 2015 r.
- c) Objętość pracy licencjackiej ma wynosić od 55 do 70 tys. znaków. Praca musi zawierać kartę tytułową, streszczenie i słowa kluczowe w językach polskim i włoskim.
- d) Studenci przebywający w semestrze 5. poza uczelnią w ramach programu Erasmus+ zaliczają seminarium licencjackie jako różnicę programową w porozumieniu z prowadzącym seminarium. Zaleca się uzgodnienie tematu pracy przed wyjazdem na stypendium.

III. Seminaria proponowane w roku akademickim 2016/2017

1. Seminarium kulturoznawczo-literackie

1.1. Prowadzący

dr Davide Artico

1.2. Tematyka seminarium

„Krótkie dwudzieste stulecie” we Włoszech (L’Italia del “secolo breve”)

1.3. Problematyka seminarium

Jak twierdził zmarły niedawno (2012) członek brytyjskiej Akademii Nauk – Eric Hobsbawm, XX stulecie było „wiekiem skrajności”. Z punktu widzenia kultury europejskiej było to też stulecie krótkie, naznaczone na swoim początku tragedią I wojny światowej, a zakończone *de facto* upadkiem Związku Radzieckiego w 1991 roku. Wiodącym tematem kulturowym okresu były utopia komunistyczna i skrajne reakcje na nią.

Zarówno komunizm, jak i antykomunizm doprowadziły do nastania totalitaryzmów różnych od siebie, ale zawsze nacechowanych rządami autorytarnymi i walką propagandową o masową kontrolę umysłów. Szczególne znaczenie w tej panoramie miał włoski faszyzm – pierwowzór wszystkich antykomunistycznych totalitaryzmów. Cechami rozpoznawczymi dwudziestowiecznej kultury włoskiej były też komunizm bez przemocy, który aktywnie przyczynił się do założenia i umocnienia ustroju parlamentarnego po II wojnie światowej, oraz państwo wyznaniowe od 1929 r. do połowy lat osiemdziesiątych. Włochy stały się też w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych żyznym gruntem dla terroryzmu neofaszystowskiego i nie tylko.

Twórczość włoskich artystów odzwierciedlała realia społeczne i polityczne w kraju. Wielka wojna znalazła echa m.in. w poezji hermetyzmu. Opozycja do faszystowskiego totalitaryzmu skutkowałą realizmem w powieściach m.in. Moravii, Silonego, Vittoriniego i Paveseego oraz nowatorskim podejściem Gramsciego do krytyki literackiej. Po zakończeniu II wojny światowej rozpoczął się sezon neorealizmu zarówno w literaturze, jak i w kinie, podczas gdy temat rasistowskich prześladowań i Zagłady cechował prozę m.in. Prima Leviego i Bassaniego. Na uwagę zasługuje też tradycja powieści historycznych, np. Bacchellego i Tomasiego di Lampedusa. Lata sześćdziesiąte i siedemdziesiąte były świadkami powstania nowej formy poetyckiej pod postacią śpiewanej poezji *cantautori*. Lata osiemdziesiąte cechuje wielki sukces międzynarodowy Itala Calvina i Umberta Eco.

Celem seminarium jest kształcenie umiejętności krytycznej analizy i heurystycznej interpretacji dwudziestowiecznych zjawisk społecznych i wytworów kultury włoskiej w oparciu o warsztat zarówno historyczny, jak i literaturoznawczy.

1.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

- a) Hermeneutyka *Geparda* Giuseppego Tomasiego di Lampedusa.
- b) Indoktrynacja faszystowska i antyfaszystowski ruch oporu w *Tajemniczym płomieniu królowej Loany* Umberta Eco.
- c) Imigracja i alienacja w *Marcovaldo* Itala Calviniego.
- d) Epoka napoleońska we Włoszech w prozie Riccarda Bacchellego.
- e) Teorie spiskowe w prozie artystycznej i publicystyce Umberta Eco.
- f) Feminizm we Włoszech.

g) Autobiograficzne powieści Francesca Gucciniego.

1.5. Podstawowa bibliografia

ARTICO D., *Dolce Italia?*, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2012.

ARTICO D., *Retention of Power in Italy: On the Anti-Communist Coalitions between the 'Upper Church' and the State*, "Kirchliche Zeitgeschichte", 25(2), 2012, ss. 355-375.

CAMERA A., FABIETTI R., *Storia*, Bologna, Zanichelli, 1968, vol. 2, pp. 187-352.

GIEROWSKI J.A., *Historia Włoch*, Wrocław-Warszawa-Kraków, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1999, ss. 475-609.

GINSBORG P.A., *Storia d'Italia dal dopoguerra ad oggi*, Turyn, Einaudi, 2014.

GINSBORG P.A., *L'Italia del tempo presente*, Turyn, Einaudi, 2014.

SALWA P. (red.), *Historia literatury włoskiej*, Warszawa, Semper, 1998, t. 2, ss. 265-386.

SOLIŃSKI W., *Kształt obecności. Recepcja pisarstwa Umberto Eco w polskiej kulturze literackiej*, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2001.

UGNIEWSKA J. (red.), *Historia literatury włoskiej XX wieku*, Warszawa, PWN, 2001.

IV. Zakresy tematyczne proponowane w roku akademickim 2016/2017

Zakresy nie są powiązane tematycznie z pracą licencjacką. Student wybiera zakres najpóźniej dwa miesiące przed egzaminem.

1. Historia i kultura Włoch

1.1. Zakres: Dalle guerre dinastiche del Settecento a Napoleone

1.1.1. Zagadnienia

- a) Effetti della Guerra di successione spagnola e nascita del Regno di Sardegna.
- b) Effetti della Guerra di successione polacca su Napoli e Toscana.
- c) Effetti della Guerra di successione austriaca su Milano e Lombardia occidentale.
- d) Crisi politico-finanziaria della Repubblica di Genova e insurrezione corsa.
- e) Illuminismo e progresso scientifico negli Stati italiani del Settecento.
- f) Dalla campagna d'Italia del 1796 alla caduta di Gioacchino Murat.

1.1.2. Przykładowe pytania

- a) *La rentrée glorieuse* e il diffondersi del calvinismo in Piemonte.

- b) L'emancipazione degli ebrei toscani sotto Leopoldo I.
- c) Illuminismo e nuovo diritto penale.
- d) Dalla Repubblica cisalpina al bonapartista Regno d'Italia.

1.1.3. Bibliografia

GIEROWSKI J.A., *Historia Włoch*, Wrocław-Warszawa-Kraków, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1999, ss. 259-341.

PAOLUCCI S., *Storia*, Bologna, Zanichelli, 1977, vol. 2, pp. 255-259, 292-300

CAMERA A., FABIETTI R., *Storia*, Bologna, Zanichelli, 1968, vol. 2, pp. 17-66, 136-176.

1.2. Zakres: Dalla Restaurazione alla fine del XIX secolo

1.2.1. Zagadnienia

- a) L'egemonia austriaca nella Penisola dopo il 1815.
- b) Carboneria, massoneria e moti insurrezionali fino al 1831.
- c) Dalla Giovine Italia alla guerra del 1848/49.
- d) Il Regno di Sardegna fino alla Seconda guerra d'indipendenza.
- e) Dall'armistizio di Villafranca al 20 settembre 1870.
- f) L'età umbertina.

1.2.2. Przykładowe pytania

- a) Silvio Pellico.
- b) Ciro Menotti e i moti del 1830/31.
- c) Il connubio Cavour-Rattazzi.
- d) Dalla fondazione della Colonia Eritrea alla battaglia di Adua.

1.2.3. Bibliografia

GIEROWSKI J.A., *Historia Włoch*, Wrocław-Warszawa-Kraków, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1999, ss. 342-474.

CAMERA A., FABIETTI R., *Storia*, Bologna, Zanichelli, 1968, vol. 3, pp. 1-143, 159-172.

VIARENGO A., *Cavour*, Roma, Salerno Editrice, 2010.

2. Literatura włoska

2.1. Zakres: Il lungo Ottocento

2.1.1. Zagadnienia

- a) Letteratura dell'età napoleonica.
- b) Giacomo Leopardi.
- c) Alessandro Manzoni.

- d) Letteratura risorgimentale.
- e) Pedagogismo post-unitario in letteratura.
- f) La letteratura di consumo: Emilio Salgari.

2.1.2. Przykładowe pytania

- a) Vincenzo Monti e Ugo Foscolo a confronto.
- b) Dal *Fermo e Lucia* alla Quarantina.
- c) Ippolito Nievo e Federico De Roberto a confronto.
- d) Collodi e De Amicis a confronto.

2.1.3. Bibliografia

ARTICO D., *Raccontare la Nazione*, „Italica Wratislaviensia”, 3, 2012, ss. 9-25.

ARTICO D., *Legge, vita e morte nella Lombardia del Seicento*, „Studia Erasmiana Wratislaviensia”, VII, 2013, ss. 361-378.

ARTICO D., *Sanguine Cynræi luimus perjuris regis*, Toruń, Adam Marszałek, 2015.

SALWA P. (red.), *Historia literatury włoskiej*, Warszawa, Semper, 1998, t. 2, ss. 98-193.

3. Językoznawstwo

3.1. Zakres: La linguistica del Novecento

3.1.1. Zagadnienia

- a) I paradigmi della linguistica moderna
- b) Problemi della metalinguistica
- c) Metalinguaggio Semantico Naturale di Anna Wierzbicka
- d) Immagine linguistica del mondo e stereotipi linguistici
- e) Problemi della filosofia della lingua
- f) Linguistica cognitiva

3.1.2. Przykładowe pytania

- a) Lingua, comunicazione, cultura – tre concetti a confronto
- b) „Il relativismo linguistico relativo” di Anna Wierzbicka
- c) Le caratteristiche di una „definizione cognitiva”
- d) Il linguaggio nella filosofia di Tre Mondi di Karl Popper

3.1.3. Bibliografia

Bartmiński, J. (red.), 2010: *Współczesny język polski*. Lublin: UMCS.

Bobrowski I., 1998: *Zaproszenie do językoznawstwa*. Kraków: IJP PAN

Lepschy, G., 2000: *La linguistica del Novecento*. Bologna: il Mulino.

Wierzbicka, A. 1992: *Semantics, culture and cognition*. Oxford: Oxford University Press.